

Foto: Helena Torrent

DEL BÀLTIC A CATALUNYA

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	3
DEL BÀLTIC A CATALUNYA	4
Repertori nòrdic	4
Repertori català	6
PROGRAMA	7
CORAL BELLES ARTS DE SABADELL	9
ESTEVE COSTA. DIRECTOR	13
CONTACTE	14

Foto: Lluís Franco

PRESENTACIÓ

La Coral Belles Arts de Sabadell treballa durant el curs 2008-09 un repertori doble. D'una banda, música coral de països del nord d'Europa; de l'altra, peces corals compostes o arranjades per compositors catalans. Això ens permet oferir un concert en què hi ha present tant música d'autor com melodies tradicionals arranjades, amb sonoritats nòrdiques a la primera part i catalanes, a la segona. Un lligam insòlit, però gens banal, ja que posa de costat, en primícia, dues cultures corals ben potents.

El concert comença amb música de compositors molt estimats als països nòrdics i que a nosaltres són pràcticament desconeguts. Això és una realitat per al gran públic, però entre compositors i directors de cor la cultura coral nòrdica és un referent ineludible per la seva riquesa i grau d'evolució. Alguns compositors catalans, també dipositaris d'un gran patrimoni en aquesta especialitat musical, han acostat l'orella al nord i se n'han fet ressò, tal com es pot copsar en alguns episodis del programa. El repertori inclou una gran varietat d'estils i gèneres: des de música tradicional o música sacra, fins a cançó coral d'autor; del final del segle XIX fins avui.

La segona part se centra en compositors catalans, tots músics en actiu actualment en diferents àmbits. Les primeres peces musiquen versos de grans poetes catalans, com Joan Maragall, Josep Carner, Tomàs Garcés o Miquel Desclot. I tanca el concert un recull de melodies populars harmonitzades per Josep Lluís Guzmán i Antich.

DEL BÀLTIC A CATALUNYA

Les dues parts del concert que ofereix la Coral Belles Arts tenen un recorregut paral·lel: comencen amb obres d'autor sobre textos poètics que els són propers i segueixen amb música tradicional. La diferència és la ubicació de les diferents propostes: mentre que la primera part es centra en l'àmbit dels països nòrdics, la segona és un reconeixement de la tasca duta a terme per alguns compositors catalans, tots actualment en actiu en l'àmbit musical.

REPERTORI NÒRDIC

Els països nòrdics tenen una tradició coral relativament recent, sorgida en molts casos a mitjan segle XIX o principis del XX, arran de l'expansió del nacionalisme com a element típicament romàntic que impulsava a recrear l'esperit popular en l'àmbit de les arts. Això és el que va portar literats com els germans Grimm o com Björnstjerne Björnson (1832-1910) a recollir rondalles i contes i a reescriure'ls per tal de conservar-los. Un fragment d'un dels contes recollits per l'escriptor noruec Björnstjerne Björnson —guanyador del premi Nobel l'any 1903— va servir al compositor suec Wilhem Peterson-Berger (1867-1942) com a punt de partida per a la cançó *På fjeldesti (A les muntanyes)*, inspirada en un passeig que ell mateix va fer per les muntanyes del nord de Suècia.

David Wikander (1884-1955) pren un dels poemes de Gustaf Fröding, poeta nacional suec, com a punt de partida per a una obra que descriu amb encant l'enterrament de la llegendària princesa del lliri de les valls, enmig d'un bosc on tota la natura comparteix un dol serè, ben allunyat dels tràgics dols mediterranis a què estem acostumats.

Una altra mostra de l'interès romàntic per la cultura popular als països nòrdics és el recull de poesia popular finlandesa anomenat *Kanteletar*. A aquest recull, equiparable al que *Das Knaben Wunderhorn* representa per a la cultura germànica, s'hi troba el truculent però esperançador poema que Toivo Kuula —el gran compositor finlandès de principis del XX després de Jean Sibelius— va fer servir per a la seva obra *Tuuti lasta tuonelahan*.

Malgrat la tragèdia que significa la mort d'un infant, sorprèn l'esperançada descripció de l'altre món, on la l'abraçada de la mort resulta dolça i reconfortant. Evidentment, es tracta d'una idea d'esperança i consol ben allunyada de la nostra, però és clar que el concepte de felicitat en un país on no veuen el sol durant mesos a l'hivern ha de ser ben diferent del nostre.

Ben a prop de Hèlsinki, però a l'altra banda del mar bàltic, trobem Estònia, un país que actualment gaudeix d'una riquíssima tradició coral, el màxim representant de la qual és el compositor Veljo Tormis. Es podria dir, però, que el pare d'aquesta tradició coral estoniana fou Cyrillus Kreek, que també va ser un gran recopilador de cançons tradicionals —com ho foren Kodály i Bartók a Hongria— i no només en va harmonitzar sinó que algunes li van servir d'inspiració per a escriure obres sacres. Això és ben patent en alguns dels seus salms de David, com el que presentem, el número 104 (*Beneeix el Senyor, ànima meva*).

D'un altre dels països bàltics ens arriba l'obra més moderna de les que presentem a la primera part. El compositor lituà Vytautas Miskinis ha assolit una merescuda popularitat en el món coral d'arreu gràcies a una obra en què aconsegueix sonoritats agosarades i atractives amb uns recursos més o menys senzills, depenent de l'obra. En el cas d'*O Salutaris Hostia*, cal destacar el poderós efecte del cor d'homes a 4 veus cantant sobre un caòtic cànon de les veus femenines.

Com dèiem, les dues parts del programa contenen també música tradicional. A tots els països on hi ha una forta tradició coral, els compositors s'han dedicat a harmonitzar melodies populars per tal de fer-les accessibles a les formacions corals. Dels compositors nòrdics de qui presentem harmonitzacions, el més destacat és el suec Hugo Alfvén (1872-1960), autor d'una important obra coral, liederística i simfònica, que probablement és el compositor suec més destacat del seu temps juntament amb Wilhem Stenhammar i David Wikander.

REPERTORI CATALÀ

La nostra coral és una entitat fortament arrelada a Sabadell, una ciutat amb una important vida musical que es reflecteix amb una gran quantitat d'entitats corals, una banda, una orquestra simfònica, una temporada estable d'òpera, etc. Per tot això no és estrany que de Sabadell n'hagin sorgit músics com Mateu Rifà, Agustí Borgunyó, Josep Masllobet, Àngel Rodamilans, Camil Geis, Adolf Cabané o, més recentment, Benet Casablanca, Josep Lluís Guzmán, Josep M. Pladevall, Llorenç Balsach, els germans Lluís i Josep Vila Casañas, Frederic Oller, etc.

Alguns d'aquests músics han estat directament relacionats amb la Coral Belles Arts, ja sigui com a cantaires o com a directors, i per això ens fa especial il·lusió poder presentar la seva obra —de qualitat indubtable més enllà de qualsevol localisme— al públic de fora de Sabadell.

Les peces amb què comença aquesta segona part deuen els textos a grans poetes de la cultura catalana com són Joan Maragall, Josep Carner, Tomàs Garcés o l'encara en actiu Miquel Desclot. El programa es completa amb dues cançons de bressol i quatre cançons populars catalanes harmonitzades amb gran habilitat i coneixement —tant del material original com de l'instrument que és el cor— per Josep Lluís Guzmán Antich, un dels millors harmonitzadors de música tradicional actualment del nostre país.

Esteve Costa

PROGRAMA

PRIMERA PART: REPERTORI NÒRDIC

Bruremarsj fra Østerdalen	Tradicional noruega Arranjament: Per Indrehus (1937-2004)
På fjeldesti	Wilhem Peterson-Berger (1867-1942) Text: Björnstjerne Björnson (1832-1910)
Kung Liljekonvalje	David Wikander (1884-1955)
Tuuti Lasta Tuonelahan	Toivo Kuula (1883-1918) Text: Kanteletar (recull de poesia popular finlandesa)
Salm 104	Cyrillus Kreek (1889-1962)
O salutaris hostia	Vytautas Miskinis (n. 1964)
Amen! Jesus han skal råde	Melodia tradicional noruega Text: Hans Adolph Brorson (1694-1764) Arranjament: Henning Sommerro (n. 1953)
Jeg gik mig ud en sommerdag	Tradicional danesa Harmonització: John Høybye (n. 1939)
Tjuv och tjuv	Tradicional sueca Harmonització: Hugo Alfvén (1872-1960)
Dalakopen	Tradicional noruega Harmonització: Bjørn Kruse (n. 1946)

SEGONA PART: REPERTORI CATALÀ

Pirinenca	Música: Lluís Vila (n. 1959) Text: Joan Maragall (1860-1911)
Cançó del goig perdut	Música: Frederic Oller (n. 1970) Text: Josep Carner (1884-1970)
Passera damunt del mar	Música: Josep M ^a Pladevall (n. 1956) Text: Tomàs Garcés (1901-1993)
Cançó de bressol	Música: Josep Vila i Casañas (n. 1966) Text: Miquel Desclot (n. 1952)
L'àngel de la son	Melodia: Joan Lamote de Grignon (1872-1949) Harmonització: Frederic Oller (n. 1970)
Àngel de la son	Josep Ll. Guzmán (n. 1954)
Una matinada fresca	Tradicional catalana (recollida a Polinyà) Harmonització: Josep Ll. Guzmán (n. 1954)
El bon caçador i la pastora	Tradicional del Solsonès Harmonització: Josep Ll. Guzmán (n. 1954)
Nostramo	Tradicional catalana (recollida a Granyena) Harmonització: Josep Ll. Guzmán (n. 1954)
El ball de Sant Ferriol	Tradicional catalana Harmonització: Josep Ll. Guzmán (n. 1954) Harmonització: Josep Lluís Guzmán-Antich (n. 1954)

CORAL BELLES ARTS DE SABADELL

La Coral Belles Arts de Sabadell és una associació actualment formada per una quarantena de cantaires provinents de la ciutat i de diferents pobles del Vallès Occidental. Té per objectiu cultivar la música coral catalana i universal de tots els temps entre els seus integrants i difondre-la entre el públic.

Amb prop de quaranta anys d'història, ha estat bressol de molts cantaires, músics i directors, alguns dels quals encapçalen formacions capdavanteres en l'àmbit català i espanyol.

A partir d'un grup de cantaries dirigit inicialment per **Montserrat Busqué i Barceló** des de l'any 1967, la Coral Belles Arts no es presenta públicament fins a l'any 1971 sota la direcció de **Pere Puig i Ballonga** (el qual els havia començat a dirigir l'any 1969).

El 1975 **Joan Rodà** pren la direcció del cor i s'inicia una nova etapa. Dins del mateix caire renovador, pel desembre del 1977 el càrrec de director passa a mans de **Lluís Vila i Casañas**. L'any 1978 la coral participa en un concert celebrat en commemoració del centenari de Sabadell ciutat, juntament amb l'Orquestra Ciutat de Barcelona, sota la direcció d'**Edmon Colomer**. El curs 1980-81 Joan Rodà es torna a fer càrrec de la direcció del cor mentre Lluís Vila fa el servei militar.

Novament amb Lluís Vila, la Coral Belles Arts col·labora amb l'Orquestra Anselm Viola i amb directors reconeguts com **Francesc Llongueres** i **Sergio Siminovich**. Posteriorment destaca la seva actuació en directe a Ràdio Nacional d'Espanya, a Madrid (1984). El 1985, juntament amb tres cors més, interpreta la *Passió segons Sant Joan* de J. S. Bach, sota la direcció de **Manuel Cabero**, i representa Espanya al Festival Europeu de la Música a Munic, per la qual cosa fa diversos concerts a Alemanya i Suïssa i enregistra un programa per a la televisió d'aquest país.

El curs 1985-1986 es fa càrrec de la coral **Josep Pons** i participen amb el Cor Montserrat de Terrassa i l'Orquestra Ciutat de Barcelona, dirigida per **Antoni Ros-Marbà**, en el II Festival de Música per la Pau. Pel febrer de 1986 la Belles Arts actua al Palau de la Música Catalana dins el I Cicle de Cant Coral. L'any 1986, junt amb l'Orquestra de Cambra del Teatre Lliure de Barcelona, dirigida per Josep Pons, interpreta una *Missa* d'Ígor Stravinski, enregistrada i emesa per TV3.

Durant el curs 1987-1988 la coral passa a mans de **Josep Vila i Casañas** i s'interpreten obres de Henry Purcell i una *Missa brevis* de W. A. Mozart. El curs 1988-1989 es presenta el *Magnificat en Re major* de J. S. Bach i un conjunt de dos *Te Deum*, de G. F. Haendel i de H. Purcell, sota la direcció de **Laszlo Héltay**. El director entre 1990 i 1992 és **Fernando Marina**, que dirigeix la *Missa de la Coronació* de W. A. Mozart amb motiu del 20è aniversari de la Coral Belles Arts.

Durant el 1992-1993 **Francesc Cortès** assumeix la direcció del cor i prepara un programa de música del barroc català i d'autors modernistes. El 1993-1994 la Coral Belles Arts munta, amb altres cors sabadellencs i l'Orquestra Simfònica del Vallès, el *Rèquiem* de W. A. Mozart a Sabadell i a les Reials Drassanes de Barcelona. També fa concerts del *Rèquiem* de G. Fauré i el *Nänie* de J. Brahms.

El 1996, per celebrar el 25è aniversari, la Coral Belles Arts s'amplia amb antics cantaires i es prepara, amb **Frederic Oller**, per interpretar la *Missa en Si bemoll* de Franz Schubert al Teatre La Faràndula de Sabadell i a Cerdanyola, sota la direcció de Lluís Vila. Posteriorment, sota la direcció de **Rosa Ribera** es treballen els *Valsos amorosos* de J. Brahms.

Jaume Sala s'encarrega de la direcció de la coral, que commemora el 200è aniversari de la mort de Narcís Casanoves amb un programa dedicat íntegrament a aquest compositor sabadellenc. L'any 2003 es prepara un programa amb música de Josef Rheinberger, que s'interpreta amb **David Malet** com a director convidat i amb l'Orquestra Terrassa 48.

A partir del setembre de l'any 2003, el director és **Pablo Heras**, amb el qual el cor endega diversos programes musicals, entre els quals la *Missa de St. Joannis de Deo* de F. J. Haydn, acompanyat pel Conjunt Orquestral de Girona.

Al mes de setembre de 2005 **Emili Fortea** pren el relleu de la direcció amb la voluntat de treballar peces del Renaixement i del Romanticisme, com també música catalana. Durant el curs 2006-07 s'incorpora el *Festino* d'Adriano Banchieri al repertori i s'estrena en el transcurs dels actes d'inauguració del Teatre Principal de Sabadell. A més, es canten obres modernistes, algunes de les quals s'han mantingut durant molts anys oblidades.

Per Sant Jordi del 2007, la coral actua en un concert al Palau de la Música en què es presenta el CD *Cors catalans. Les parles de ponent a llevant i de mestral a migjorn*, una iniciativa del Moviment Coral Català en què la Belles Arts i cinc cors més enregistren tres peces cadascun. El 16 de juny de 2007 guanya el primer premi del concurs Rivas en Canto, II Certamen *Nacional* de Cors de Rivas-Vaciamadrid, i el dia 30 de juny coorganitzen i participen —amb la Coral Al·leluia i l'Orfeó de Sabadell— en el concert homenatge a Pere Puig, el primer director de la Coral Belles Arts.

Foto: Juanma Peláez

Pel setembre de 2007 **Esteve Costa** es fa càrrec de la direcció del cor. Amb ell es treballen una sèrie de peces provinents del continent americà i un repertori sacre de diverses èpoques, a més del *Via Crucis* de Franz Liszt, amb el pianista **Gerard Pastor**. Paral·lelament, la coral elabora i estrena l'espectacle relacionat amb el món medieval *De camí cap a Sant Jaume de Galícia*, amb el suport d'una presentació audiovisual i la recitació de l'actor **Jep Barceló**.

El curs 2008-09, la Coral Belles Arts continua presentant l'espectacle relacionat amb l'edat mitjana i treballa un programa de música nòrdica europea i un altre de poemes catalans musicats.

Neix a Castellar del Vallès, on comença els estudis musicals. Cursa després el grau mitjà en l'especialitat de cant al conservatori de Sabadell, amb Elisenda Cabero. També ha estudiat cant amb Toni Gubau, ha participat en classes magistrals de Maty Pinkas i Joan Ferrer i actualment rep classes de la soprano Margarida Natividade.

Ha fet cursos de direcció organitzats per la FCEC (Federació Catalana d'Entitats Corals) amb els professors Xavier Sans, Xavier Puig, Josep Prats, Elisenda Carrasco, Xavier Pastrana i d'altres. També n'ha cursat a Múrcia, organitzats per la FECOREM (Federación de Coros de la Región de Murcia), amb Harry Christophers, Gary Graden, Celso Antunes, Josep Vila, Pablo Heras i Albert Alcaraz.

Ha treballat a escoles de música de Sant Cugat i Sabadell i ha dirigit cors a diverses poblacions del Vallès Occidental.

Actualment, a banda de dirigir la Coral Belles Arts, canta al cor Lieder Càmera de Sabadell, dirigeix la coral Xiribec de Castellar del Vallès i cursa els estudis superiors de direcció coral a l'ESMUC (Escola Superior de Música de Catalunya) amb Johan Duijck.

És llicenciat en filologia francesa.

CONTACTE

Web	www.coralbellesarts.cat
A/e	coral@coralbellesarts.cat
Cesc Prat Fernández	President 630 936 588
Esteve Costa Ventura	Director 610 622 488
Adreça postal	Coral Belles Arts de Sabadell C. de Sant Honorat, 28 08202 Sabadell
Local d'assaig	Ca l'Estruch C. de Sant Isidre, 140 - 08208 Sabadell Dilluns, de 21.15 a 23.45 h
CIF	G-60199205

